

N:o 9.

Af herr **Sörensson**, med förslag till ändrade bestämmelser rörande af- och tillträde af ecklesiastikt boställe.

Enligt § 13 i presterskapets privilegier af den 16 oktober 1723 eger prestman, som blifvit utnämnd till presterlig befattning, icke förr tillträda ledigt gäll eller med sitt bohag i prestgården inflytta, än nådåret helt förflutet är. En dylik bestämmelse gäller äfven om tillträdare af kapellans- och klockarebol äfvensom annex-, stom- och mensalhemman. Rätter fardag vid alla dessa hemman är den 1 maj.

Denna tillträdestid är dock med afseende på vårarbetet synnerligen olämplig och kan vålla stor förlust för tillträdaren, vare sig han sjelf vill bruka bostället eller utarrendera det åt annan person. Vårarbetet begynner vanligen, i synnerhet i södra delarne af vårt land, mycket tidigare, ofta redan i början af april, och kan ej utan stor skada uppskjutas en eller annan vecka in i maj. Ett sådant uppskof kan dock med nuvarande tillträdestid knappast undvikas; ty en tillträdande boställshafvare kan ej gerna börja vårarbetet samma dag han eger rättighet inflytta i bostället. Han blir ofta ej färdig med anskaffande af dragare, redskap, utsäde m. m., förrän halfva månaden är till ända, och då kan jorden vara alldeles otjenlig till beredning. För att förekomma denna olägenhet stadgas numera ganska allmänt i de arrendekontrakt för ecklesiastika hemman, hvilka af myndigheterna utfärdas, att tillträdande arrendator eger redan den 14 mars taga i besittning den arrenderade egendomen eller åtminstone så stor del af ladugårdshusen, som äro nödiga för tillträdarens dragare.

Äfven i fråga om höstbruket saknas föreskrifter i gällande lag med afseende på de allra flesta ecklesiastika boställen i vårt land, och dock kan afträdarens underlåtenhet att så vintersäd och höstplöja jorden äfvenledes medföra stor förlust för tillträdaren.

I det förslag till ecklesiastik boställsordning, som förelades 1894 års Riksdag, innehåller § 32, mom. 1, 2, 3, föreskrifter, genom hvilkas antagande som allmän lag de allra flesta af ofvan antydda olägenheter skulle blifva afhjelpne, och då hvarken lagutskottet eller Riksdagen nyssnämnda år, så vidt jag kunnat finna, emot dessa föreskrifter gjorde någon anmärkning, så får jag vördsamt föreslå, att Riksdagen för sin del ville antaga följande

Bestämmelser rörande af- och tillträde af ecklesiastiskt boställe:

1. Med afträde å de löningsboställen, som skola vara i författningsenlig ordning utarrenderade, förhålles efter allmän lag.

2. Alla andra boställen afträdas såsom hittills den 1 maj; inrymme dock afträdaren från den 14 mars honom, som efter kommer, halfva husen, sätesbyggnaden deri ej inbegripen.

3. Året före afträdet skall, om tillträdaren sådant påkallar, afträdaren låta åt tillträdaren verkställa erforderligt höstbruk och sådd emot ersättning, som, i brist af åsämjande, bestämmes af tre gode män, utsedde i den ordning lagen om skiljemän den 28 oktober 1887 i fråga om val af sådana föreskrifver; dock att tillträdaren anskaffar utsäde.

Om remiss till lagutskottet anhålles.

Stockholm den 24 januari 1898.

P. Sörensson.